

Reactie op het wetsvoorstel **Wet grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet**

Dit wetsvoorstel borduurt voort op de oude gang van zaken waarbij in de landbouw middelvoorschriften worden voorgeschreven om iets te kunnen bereiken. In alle andere bedrijfstakken worden in Nederland doelvoorschriften opgelegd, waarbij een norm wordt opgelegd voor de emissie van de stoffen waarvoor het voorschrift is bedoeld.

In dit wetsvoorstel worden voorschriften geformuleerd om de emissie van stikstof en met name van ammoniak te verminderen. In de voorschriften wordt echter geen norm geformuleerd voor de emissie van stikstof/ammoniak.

De eerste voorwaarde voor een goed stikstofbeleid zou zijn dat alle voorschriften in de landbouw omgezet worden naar doelvoorschriften.

Voor de veehouderij in Nederland is voor alle diersoorten exact bekend wat de emissie per diersoort en leeftijd is. Deze kennis kan worden gebruikt om de huidige veestapel geheel te voorzien van een ammoniak emissie per bedrijf. Deze berekende emissie zal dan de basis vormen voor een nieuwe NB vergunning.

Nederland heeft een grote noodzaak om de emissie van stikstof en met name van ammoniak uit de veehouderij te verkleinen. Dit is uitstekend mogelijk door technische en technologische maatregelen en kan geheel aan de sector overgelaten worden.

Aansluitend op het eerder gebruikte systeem van salderen, zou een reductie van 30% van de ammoniak emissie per bedrijf vereist kunnen worden.

De individuele veehouders zullen dan een keuze moeten maken hoe zij hieraan kunnen voldoen. Er lopen reeds projecten waarbij groepen (melk)veehouders hun stallen aanpassen voor dagontmesting en vervolgens gezamenlijk hun mest verwerken, waarbij de ammoniak uit de mest wordt gestript. Door de dagontmesting kan een reductie op de ammoniak emissie worden bereikt tot 50%. Met de mestverwerking met ammoniakstrippen kan ook bij de aanwending van de mest nog eens een reductie op de ammoniak emissie worden behaald van 60%. In zijn totaliteit wordt meer dan 70% ammoniak reductie bereikt.

De economie van deze maatregelen zal zich grotendeels terugbetalen door de productie van groengas bij de centrale mestverwerking. De overheid zal met name moet (voor)financieren in de stalaanpassingen en de voorbereiding van de centrale mestverwerking.

Deze aanpak kent nog diverse andere voordelen, te weten:

- Vermindering van de methaan emissies uit de mestopslag en daarmee een beter stalklimaat
- een lagere CO₂ uitstoot door vermeden methaan emissie en productie van Renure meststof en groengas productie.
- Een ruimere toepassing van de verwerkte mest op eigen grasland, waardoor het mestoverschot met tenminste 30 % wordt verminderd.
- verminderde uitloging naar grond- en oppervlaktewater door de betere opname in de bodem van de verwerkte mest.
- Door de productie van groengas wordt een sterke bijdrage geleverd aan de energie transitie.

Dit wetsvoorstel past derhalve niet in een moderne manier van milieuwetgeving die voor alle sectoren op dezelfde leest is geschoeid. Daarnaast zal dit voorstel niet het verwachte resultaat opleveren omdat aan de feitelijke ammoniak reductie geen verdere eisen worden gesteld. Het idee van grondgebondenheid wordt ook al direct ondergraven door samenwerking met akkerbouwers ook te zien als grondgebondenheid. Hierdoor ontstaat ook een discriminatie voor die gebieden waar weinig akkerbouw mogelijk is.